

YSTEÄ

JÄSENLEHTI

4 Vuoden työpaikkaosasto
8 Tulevaisuus haastaa
11 Kuopiolainen perheyritys
Muista kevätkokous!

TÄRKEINTÄ ON YHTEISHENKI TYÖPAIKOILLA

Olemme uudistaneet työpaikkatoiminnan ohjeistusta. Siinä määritellään toiminnan tavoitteet ja annetaan esimerkkejä mitä kaikkea se voisi pitää sisällään. Olemme laittaneet tavoitteet uuteen tärkeysjärjestykseen. Siirsimme juhlalliset ja virallisen kuuloiset raskaat velvoitteet listalla vähän alemmaksi. Totta kai lakien ja työehtosopimusten noudattamisen seuranta on tärkeää, mutta onhan tämä velvoite heti listan alussa ollut aika tyrmävä, kun työpaikalla harkitaan onko voimavaroja perustaa työpaikkaosasto. Listan kärkeen nostimme tärkeimmäksi työpaikkatason toiminnan tavoitteeksi ”erto-laisten keskinäisen yhteishengen parantamisen ja ylläpitämisen”. Ylemmäksi listalle nousi myös ”ammattiyhdistystietouden lisäämiseen tähtäävä toiminta”.

Nämä ovat työpaikkatoiminnan keskeiset tavoitteet ja sitä kautta myös toiminnan perussisältö. On tärkeää oppia tuntemaan työkaverinsa ja pohtia yhdessä työpaikan olosuhteita, epäkohtia ja miettiä keinoja korjata niitä. Elämme maailmanlaajuisestikin epävarmuuden ja taloudellisen taantumien aikoja. Kenenkään työpaikka ei ole turvassa eikä ikuisesti olemassa. Tämä koskee kaikkia Ystean sopimusaloja.

YSTEAn kentällä työpaikat ovat vaarassa

Yksityisellä terveystalvialalla tehdään raakaa bisnestä. Siellä isot, usein kansainväliset firmat ostavat pienempiä kilpailijoita pois tieltä, ja yritykset ja työpaikat ketjuuntuvat. Omistaja etäännyy koko ajan työpaikkatasosta. Viime kädessä yrityksen ja sitä kautta työpaikkojen olemassaolosta päättävät valtamerentakaiset eläkerahastot ja niiden salkunhoitajien voitto-odotukset. Yksityinen sosiaalipalveluala on hurjasti kasvava ala. Uusia toiveikkaita yrittäjiä putkahtaa esiin ja toiset vetäytyvät kun eivät pärjää kilpailussa ostopalvelusopimuksista. Sosiaalialan järjestöt ja niin sanottu yleishyödylliset yhdistykset ovat viime vuosiin asti olleet varsin turvallisia työpaikkoja. Viime vuonna tilanne muuttui, kun niiden rahoitus pohjaa alkoivat uhata

muutokset RAY:n avustusten ja Kelan hankintasopimusten määräytymisperusteissa. Kurjistuva julkinen talous tiukentaa kilpailua erityispalvelujen myynnissä.

Työpaikkatoiminta HEDien tukena

Ystean toimialueilla työpaikkatason toiminta on näissä oloissa ensiarvoisen tärkeää. Luottamusmiesten ja muiden henkilökunnan edustajien (HEDien) aseman merkitys kasvaa. Heidän tuekseen tarvitaan myös yhteistoimintaa. Jos ja kun joudutaan tiukan paikan eteen ja napit vastakkain, on toimittava yksissä tuumin. Yhteishenki ei kuitenkaan synny itsestään. On myöhäistä herätä vasta sitten, kun YT-neuvotteluihin tulee kutsu. Tarvitaan vuosien työtä. Erilaiset tapahtumat, tapaamiset, tilaisuudet, retket ja kaikenlainen yhteinen puuhailu synnyttää yhteishenkeä ja tutustuttaa työkaveriin paremmin. Tapahtuman aihe ei ole niin tärkeä. Kun kokoonnutaan näennäisesti jonkun hauskan ja kaikkia kiinnostavan aiheen ympärille, alkaa juttu illan mittaan väistämättä kiertyä työpaikan konkreettisten asioiden ympärille, ja loppuillasta ollaan jo syvällä pohtimassa työolosuhteiden kehittämistä. Ay-tietous kasvaa siinä samalla. Työpaikkatoiminta edistää myös työhyvinvointia ja työssäjaksamista.

Työpaikkatapahtumat palvelevat myös jäsenhankintaa. Kun huhu vietetystä mukavasta illasta kiirii ertottomien korviin, saattaa herätä kiinnostus liittyä jäseneksi ja päästä mukaan toimintaan.

YSTEAn työpaikkaosastovastaava Raija Similä esittelee tässä lehdessä tarkemmin työpaikkaosasto- ja klubitoiminnan perusteita. Ottakaa yhteyttä Raijaan, jos työpaikallanne olisi halua aloittaa ystealainen toiminta. Hän neuvoo ja opastaa alkuun, ja alun jälkeenkin. Nettisivuiltamme löytyy myös ohjeistusta.

Vastauksemme meitä uhkaaviin vaaroihin on turvautuminen toinen toisiimme työpaikalla. Yhdessä meissä on voimaa!

Matti Ojamo

Kuva: Marika Mäkinen-Vuohelainen

Ystea-lehti

Julkaisija:

Yksityisen Sosiaali- ja Terveysalan Ammattilaiset ry:n jäsenlehti

YSTEa ry on Erityisalojen toimihenkilöliitto ERTO ry:n jäsenyhdistys. www.ystea.fi

Päätoimittaja:

Matti Ojamo, puheenjohtaja YSTEa ry

Toimitussihteeri:

Reijo Partanen, lehtivastaava

Viestintäryhmä:

Kristiina Ahonen
Arja Lehtonen
Reijo Partanen

Ulkoasu ja taitto:

Codesign Oy, Helsinki

Painopaikka:

Ykkös Offset Oy, Vaasa

Millainen on uusi ERTO?

Jäsenlähtöisyys on ERTOn ensimmäinen ja tärkein arvo

Siitä lähtee myös ERTOn toiminnan uudistaminen, joka on parhaillaan menossa. Ensimmäiset ratkaisut tehdään kuluvaan syksyn aikana. Jäsenlähtöisyyden merkitys korostui niin sanotun ULA-hankkeen aikana. ERTOn toimintaa on viety eteenpäin jäsenlähtöisyyden kautta jo useampi vuosi. ULA-hanke, eli yhteistyöselvitys Ammattiliitto Suoran, Mediaunionin ja Toimihenkilöunionin kanssa, kirkasti meille sen, että meidän täytyy pitää kiinni omista vahvuuksistamme.

ERTO on erityisalojen toimihenkilöiden liitto

Meille on tärkeää toimialojemme erityispiirteiden ymmärtäminen ja siitä lähtevä toiminta. Jäsenyhdistysten merkitys ERTOn toiminnassa on tämän vuoksi keskeistä. Ne toimivat jäsenten vaikutuskanavana ja toimialojen asiantuntijoina. Tätä kautta on mahdollista päästä syvemmälle jäsenten edunvalvonnassa ja palvelussa. Tämä lähtökohta olisi ollut uhattuna uudessa liitossa. Siksi on merkittävää, että selvityksen päätteeksi ERTOn jäsenet totesivat hallituksensa esityksestä ja edustajistonsa päätöksellä yksimielisesti, että uusi suurempi liitto ei sovi heille, eikä takaa heille parasta edunvalvontaa ja palvelua.

ERTO ei pysähtynyt ULA-hankkeen aikana odottelamaan

Laadimme oman strategian, se kertoo mihin pyrimme ja miksi toimimme. Tämä auttoi myös lopullisen ratkaisun teossa. Toisaalta parin vuoden selvitystyön jälkeen oli selvää, että emme pala mihinkään selvitystä edeltäneeseen aikaan. ERTOn hallitus ja jäsenyhdistykset ovatkin linjanneet, että liiton toimintaa on vietävä edelleen eteenpäin meidän omaleimaisen linjan mukaisesti. Tästä on hyvä jatkaa.

Mitä ERTO sitten tarvitsee? Nyt kun mihin ja miksi kysymysten vastaukset ovat kirkastuneet, meidän on aika katsoa, miten toimimme. ERTOn uudistus tähtääkin sisäisen toiminnan tehostamiseen. Avainsanoja ovat asiakaspalvelu, asiantuntijuus, tuloksellisuus ja toimialanäkökulma.

ERTOn toiminnan uudelleenorganisointi tiivistyy asiakaspalvelun ympärille

Asiakaspalvelu on meidän ydintehtävä. Se täytyy ymmärtää laaja-alaisesti. Meidän tehtävämme on neuvotella jäsenten työehtosopimukset ja oikeudenmukaiset työsuhteen ehdot, hoitaa jäsenten työsuhdeneuvonta, riita-asiat sekä huolehtia jäsenen osaamisesta. Keskiössä on omat edut, oikeudet ja velvollisuudet tiedostava jäsenen,

joka tietää, että hänellä on liitto, joka ajaa hänen asiaansa niin työpaikalla kuin yhteiskunnassa.

Tärkeää on, että toiminnan toteutuksessa huomioidaan jäsenten erityistarpeet sekä tilanteet eri toimialoilla. Ystean jäsenten kannalta tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että työsuhdeneuvontamme tuntee sosiaalialan järjestöjen tessin ja järjestömaailman erityispiirteet ja osaa sitä kautta antaa asiantuntevaa palvelua. Lisäarvon jäsenille täytyy uudistuksen myötä lisääntyä. Tässä työssä kaikki muu, kuten toimiston organisaatio ja toimintatavat, ovat tälle alisteisia. Jos nykyiset rakenteet ja menettelyt eivät tue parasta mahdollista asiakaspalvelua, ne täytyy muuttaa. Tästä ERTOn uudistamisessa on kyse.

Hienointa uudistustyössä on hallinnon yksimielisyys ja näkemyksellisyys. Meillä on tekemisen meininki. Hallinnon sitoutuminen antaa toimistolle hyvän selkänöjan viedä asioita eteenpäin. Hyvä työ tehdäänkin yhdessä, yhteistyössä. Tavoitteemme ei voi olla muu kuin olla paras ja dynaamisin liitto Suomessa.

Tapio Huttula
puheenjohtaja, ERTO

Vuoden työpaikkaosasto

Oulun Diakonissalaitoksen (ODL) työpaikkaosaston perustamisajatus lähti itämään ERTOn Oulun toimistona avajaisissa työpaikkaosastovastaava Raija Similän innoittamana. Tuumasta toimeen ja perustamiskokous oli maaliskuussa 2009. Työpaikkaosasto nimettiin ODL klubiksi ja tällä hetkellä jäsenmäärä on noin 64 henkilöä.

Klubitoiminta on mainio tapa parantaa ja ylläpitää työpaikan keskinäistä yhteishenkeä sekä keskustella yhteisistä työpaikan sisäisistä asioista. YSTEAN myöntämä 15 euron tuki henkilöä kohden vuodessa mahdollistaa järjestämään mukavaa yhdessäoloa. Klubin toimintavuoden aikana olemme kokoistaneet kahdesti ja järjestäneet omalla tapahtumana kaamospirskeit sekä osallistuneet kummitapahtumaan Oulun Kumppanuuskeskuksen kanssa. Tälle vuodelle on suunnitteilla esimerkiksi syksyllä ruskaretki Rukalle ja osallistuminen kummitapahtumaan Oulun Kumppanuuskeskuksen kanssa.

Klubitoiminta auttaa jaksamaan ja ylläpitämään työntekijöiden keskinäistä hyvinvointia sekä luomaan positiivista ilmapiiriä. Suosittelemme lämpimästi klubien perustamista työpaikoille!

Mikä on Sinulle tärkeää?

Työ nielaisee kolmasosan arjesta. Se luo merkityksen elämäsi ja muokkaa sitä, kuka olet. Siksi on varmaan parempi, että Sinä hallitset työtäsi eikä päinvastoin. Jokaisella on yksilölliset tarpeet, myös työelämässä. Näistä asioista on hyvä keskustella myös työkavereiden kanssa.

Haluatko laittaa asiasi tärkeysjärjestykseen?

YSTEAN jäsenenä Sinulla on mahdollisuus koota oma klubi ja lähteä keskustelemaan työkavereittesi kanssa teille tärkeistä asioista. Klubi voi olla työpaikkasi porukka tai sen voi muodostaa useamman YSTEAlaisen työpai-

kan jäsenet. Emme vaadi esityslistoja ja pöytäkirjoja, sääntömääräisiä kokouksia tai muuta kankeaa byrokrati-aa. Vain sen, että Sinä kutsut työka-verisi koolle.

Jos haluat viedä klubisi syömään, järjestää juuston- tai viininmaistajaiset tai mennä vaikkapa leffaan, niin siihenkin Sinulla on mahdollisuus. Laadi vapaamuotoinen hakemus tai tulosta lomakkeet netistä www.ystea.fi YSTEAN työpaikkatoiminta ja lähetä se YSTEAN työpaikkaosastovastaava Raija Similälle, Kanavaranta 9 A 3, 90100 OULU, puh. 050 5914244, raija.simila@erto.fi

Innostu omasta klubista!

ASLAK-kuntoutus Kunnonpaikassa!

ASLAK eli ammatillisesti syvennetty lääketieteellinen kuntoutus on työelämässä mukanaoleville tarkoitettua Kelan järjestämää harkinnanvaraista varhaiskuntoutusta.

Sisältö

ASLAK -kurssit ovat ryhmässä tapahtuvaa kuntoutusta. Ryhmäkoko on kymmenen henkilöä. Kuntoutukseen valitaan Yksityisen terveystalouden (YSTE A ry) palveluhenkilöstöä, jotka toimivat asiakaspalvelutyössä, tulos-, henkilöstö- ja hallintotehtävissä tai avustavissa ja huoltotehtävissä (kaikkea muuta paitsi hoitoalan tutkintoa edellyttävää työtä). Kurssi on ensisijaisesti suunnattu terveystaloudelle.

Kurssi on neliosainen ja jaksot ajoittuvat noin vuoden ajalle. Kurssi sisältää monipuolista ryhmässä tapahtuvaa henkisen hyvinvoinnin, työssä jaksamisen ja fyysisen kunnon huolehtimisen ohjausta ja harjoittelua sekä tukea ja kannustusta kuntoutujan oman kuntoutumisprosessin toteuttamiseen.

Tavoite

ASLAK -kuntoutuksessa luodaan edellytyksiä kuntoutujan työkyvyn säilymiselle ja pitkäaikaiselle paranemiselle. Tavoitteena on kuntoutujan työhallinnan, henkisen hyvinvoinnin ja työssä jaksamisen parantuminen, terveiden elämäntapojen ja itsehoitokeinojen omaksuminen sekä tarvittaessa kuntoutujan työn ja työolosuhteiden kehittämisprosessien käynnistyminen.

Hakeutuminen

ASLAK -kuntoutukseen tapahtuu työterveyshuollon tai hoitavan lääkärin

kautta. Kelan paikallistoimisto tekee kuntoutuspäätöksen lääkärin kirjoittaman B-lausunnon ja hakijan täyttämän kuntoutushakemuksen (KU 102) perusteella. Valinta toteutetaan Aslakin yleisten kriteereiden mukaisesti. Hakemukset tulee olla noin kahta kuukautta ennen ensimmäisen jakson alkua Kelalla. Kela maksaa kuntoutuksen ajalta kuntoutusrahaa.

Kelan järjestämä
Aslak-kuntoutuskurssi
Yksityisen sosiaali- ja terveystalouden ammattilaisten (YSTE A ry) työntekijöille Kunnonpaikassa (Kelan kurssinumero 37628).

Jaksot:

A-jakso 18.10.–22.10.2010,
B-jakso 14.3.–19.3.2011,
C-jakso 8.8.–12.8.2011 ja
D-jakso 5.12.–9.12.2011.

Lisätiedot

Oman asuinalueesi Kelan toimisto, työterveyshuoltosi tai Kunnonpaikassa kurssivastaava:

Marita Aaltonen
työfysioterapeutti
puh 017 476 542
marita.aaltonen@
kunnonpaikka.com

Kuntoutumis- ja
hyvinvointikeskus
Kunnonpaikka
Jokiharjuntie 3
70910 VUORELA
www.kunnonpaikka.com

Ystean Hallitus 2010

Matti Ojamo pj

Varsinaiset jäsenet:

Kaija Raatikainen, Arja Lehtonen, Marjo Vierula, Raija Similä, Sirkku Mutru, Leo Turunen, Soili Vivolin, Leena Siltanen, Reijo Partanen, Kristiina Ahonen, Raili Karjalainen, Pekka Laukkanen

Yleisvarajäsenet:

Sari Jyrkkänen, Terhi Vuorinen, Riitta Ukkola, Anna-Greta Koort, Virva Ryyänen, Kristina Westerholm

Yhteystiedot:

Yksityisen Sosiaali- ja Terveystalouden Ammattilaiset Ystea ry
Asemamiehenkatu 4, 00520 Helsinki

Y-tunnus 1081175-5

Ystäviämme Ysteassa

Kristiina Ahonen

Ikä

37

Syntymäpaikkakunta

Tampere

Kotipaikka

Kirkkonummi

Perhe

Aviomies Marko ja lapset Pinja 4,5 v ja Miro 8 v. Lisäksi kotia koristavat karvoillaan kääpiöluppakanit Into ja Pompula.

Koulutus

Yhteiskuntatieteiden maisteri YTM, pääaineena tiedotusoppi.

Työpaikka

Työskentelen Elämäntapaliitto ry:ssä tiedottajana.

Ammatin hyvät puolet

Monipuolisuus; järjestössä saa (ja pitää) tehdä lähes kaikkea laidasta laitaan. Mitä ei osata, se opetellaan. Lisäksi omaan työhön pystyy vaikuttamaan paljon.

Ammatin huonot puolet

Aika ei riitä kaikkeen, mitä haluaisi tehdä ja mistä olisi kiinnostunut. Luovaan ajatteluun jää usein harmittavan vähän aikaa.

Harrastukset

Lasten kanssa peuhaaminen, ay-toiminta ja kevyemmällä otteella kunnallispolitiikka. Avantouinti satunnaisesti ja salmiakin syönti aktiivisesti.

Paras kirja

Viihdyttävä, mutta laadukas. Tunteita nostattava ja ajatuksia herättävä. Sellainen, joka vie mukaansa niin, ettei sitä haluaisi laskea käsistään.

Paras elokuva

Draama, jossa on monia ulottuvuuksia ja joka etenee rivakasti ja jossa on yllätyksellisiä käänteitä. Loppuratkaisu ei saa olla arvattavissa ennen elokuvan loppua.

Paras matkakohde

Sellainen, jossa koko perhe viihtyy ja katsottavaa, koettavaa & tekemistä riittää.

Mielipiteesi Ysteasta

Ysteassa on tekemisen meininki. Ideoita ja ajatuksia on niin paljon, että Ystea tarvitsisi vähintään yhden palkatun henkilön toteuttamaan niitä.

Missä olet kymmenen vuoden päästä?

Töissä viestinnän alalla ja vaikutan samalla aktiivisesti yhteiskunnallisiin asioihin.

Muita tulevaisuuden suunnitelmia?

Vapaa-ajan osalta aion perehtyä paremmin puutarhanhoitoon ja työn osalta opiskella enemmän markkinointia ja maineenhallintaa.

Mistä unelmoit?

Haaveilen omakotitalosta ja isosta pihasta, joissa riittäisi valoa ja väljyyttä.

Mitä haluaisit muuttaa Suomessa?

Haluaisin, että Suomi olisi tasa-arvoisen, tasapuolinen ja syrjimätön.

Kissa vai koira ja miksi?

Ei kumpikaan. Mieluummin kani, koska sen kanssa ei tarvitse lähteä aamutuimaan lenkille. Kani ei kiipeile hyllyille eikä pidä juuri mitään ääntä.

Kenelle haluat laittaa terveisiä ja miksi?

Toivotan kaikille tasapuolisesti jaksamista arjessa!

Tiina Grönlund

Ikä

41 v

Syntymäpaikkakunta

Pori

Kotipaikka

Turku

Perhe

Uusperhe, jossa tytär, poika ja avo-
mies

Koulutus

Sairaanhoitaja

Työpaikka

Silmälääkärikeskus Pupilli, Instru Op-
tiikka, TSN:n luottamusmies

Ammatin hyvät puolet

Ihmiset!

Ammatin huonot puolet

Onko niitä?

Harrastukset

Lapsille sanon, että lastenhoito. To-
dellisuudessa kai luonnossa ulkoile-
minen, kirjallisuus ja hyvä ruoka, se-
kä valmistaminen että ruoasta naut-
taminen.

Paras kirja

Luen valtavasti, ei ole yhtä kirjaa ylit-
se muiden.

Paras elokuva

"Sininen" oli vaikuttava

Paras matkakohde

Suomen saaristo on ainutlaatuinen!
Ulkomailta ehkä Pariisi. En välitä ran-
talomista

Mielipiteesi Ysteasta

Pitää huolta jäsenistään. Jäsenet eivät
"huku" koneistoon

Missä olet kymmenen vuoden päästä?

Toivottavasti teen vielä samaa tai sa-
mankaltaista työtä, tunnen, että olen
löytännyt paikkani. Lapset ovat lentä-
mässä tai jo lentäneet pesästä, eikä elä-
mä enää ole näin hektistä. Elämässä
on aikaa myös itselle.

Muita tulevaisuuden suunnitelmia?

Unelmakodin löytäminen

Mistä unelmoit?

Elän päivän kerrallaan ja otan vastaan
sen mikä tulee.

Mitä haluaisit muuttaa Suomessa?

Poistaa tai ainakin vähentää työttö-
myyden

Kissa vai koira ja miksi?

Ehdottomasti kissa. Kissa osaa nauttia
elämästä eikä valita turhasta. On pö-
typuhetta, että kissa ei muka olisi yh-
tä uskollinen ja luotettava kuin koira.
Koira ei osaa reissuiltaan palata kotiin,
kissapa osaa.

Kenelle haluat laittaa terveisiä ja miksi?

Työkavereille. Meillä on hyvä porukka
ja on ilo tulla töihin joka aamu!

Tiina Grönlund on tehnyt pitkän
pätkän optisen myyjän työtä ja
tuntee hyvin optisen alan. Vajaa
vuosi sitten Tiina siirtyi Silmälääkä-
rikeskus Pupilliin tutkimushoitajaksi
tekemään näkökenttätutkimuksia,
mutta myös paljon muuta. Ja mi-
kä parasta, saimme Tiinasta tämän
vuoden alussa TSN:läisen luotta-
musmiehen.

Ystea valmistautuu tulevaisuuden haasteisiin strategiatyön avulla

Meidän ihmisten luontainen pyrkimys on kohottaa elämämme laatua. Tämä vaatii sekä fyysisestä että henkisestä hyvinvoinnista huolehtimista. Toimintaamme ohjaa itse itsellemme asettamamme arvot, pyrimme katsomaan tulevaisuuteen ja näkemään siellä meitä tukevia tai uhkaavia asioita. Torjumme uhkia ja etsimme uusia mahdollisuuksia. Suunnittelemme tulevaisuuttamme omalta arvopohjaltamme. Pyrimme varmistamaan taloudellista perustaamme, opiskelemme asioita joista arvelemme meille, lapsillemme ja yhteiskunnalle olevan hyö-

tyä, etsimme kulttuurivirikkeitä ja liikuntamahdollisuuksia pystyäksemme täyttämään oman paikkamme työelämässä ja kansalaisyhteiskunnan jäsenenä. Jotain mystistä ja suurta meissä ihmisissä on mielikuvitus jonka avulla voimme liikkua sekä tässä ajassa että tulevaisuudessa. Pystymme ajattelemaan tulevia sukupolvia ja heidän mahdollisuuksiaan selvittää ajan aallokossa.

Yhdessä enemmän

Näin on myös erilaisten yhteisöjen laita. Elinvoimaisuutensa ja houkuttelevuutensa ne voivat säilyttää, jos ne eivät elä vain tässä ajassa (tai jo-

pa menneisyydessä), vaan pyrkivät katsomaan kauemmaksi tulevaisuuteen. Tällainen suuri ajatus sisältyy myös tämän uuden uljaan yhdistyksemme Yksityisen sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset ry:n, jota tuttavallisesti kutsumme YSTEäksi. Sen perustaminen vaati YLTTn ja SOTTn jäseniltä, hallituksilta ja johtohenkilöiltä ennakkoluulotonta asennetta ja uskallusta lähteä yhteisin voimin etsimään yhteistä hyvää.

Jäsen päättää

Yhdistyksemme peruselementti on jäsen. Jäsenten fyysinen ja henkinen hyvinvointi on kaiken toimin-

tamme perusta. Jäsenet ovat yksilöitä omine toiveineen ja unelmineen. He ovat asettaneet hallituksen johdamaan toimintaa, määritelleet toiminnan säännöt, tavoitteet ja taloudelliset resurssit. Kulloinenkin hallitus pitää sisällään jäsenistön tahdon yleisellä tasolla. Hallitus ja sen toimihenkilöt ovat tilivelvollisia viime kädessä jäsenistölle. He ovat saaneet valtaa ja samalla suuren vastuun johtaa edunvalvontaa ja muuta toimintaa jäsenten hyödyksi. Kun jäsenistö on antanut valtakirjansa, vuodeksi kerrallaan valitulle hallitukselle suunnitella ja johtaa toimintaa, se samalla vapaaehtoisesti alistuu sen johdettavaksi ja tukee omalla työpaikka- ja aluetason toiminnallaan hallituksen pyrkimyksiä.

Ystean hallitus on, jäseniltä saamaansa valtakirjaa kunnioittaen, käynnistämässä YSTEAn perustuksiin saakka ulottuvan selvitystyön siitä mitä se on tänään ja millaiseksi se haluaa tulla tulevaisuudessa. Tämä työ ei tule olemaan helppoa. Yhdistyminen toi yhteen erilaisissa toimintaympäristöissä työskenteleviä ertolaisia. Jäsenemmehän työskentelevät muun muassa yleishyödyllisissä yhdistyksissä, vammaisjärjestöissä, kansanterveystyössä, palvelukodeissa, asuntoloissa ja kuntoutuskodeissa, yksityisillä lääkäriasemilla, kuntoutuslaitoksissa, yksityissairaaloissa, laboratorioissa, hoitolaitoksissa ja

kylpylöissä. Tämä tilanne suorastaan huutaa pureutumaan perusasioihin, jotta ymmärtäisimme mitä meidän on yhdistyksenä tehtävä.

Tulevaisuuden strategia

Kysymys on pitkän aikavälin suunnittelutyöstä, joka toteutetaan hallitustasolla strategiahankkeena. Strategiatyö on alkanut hallituksen päätöksellä aloittaa hanke ja nimetä sille vetäjäksi tämän jutun kirjoittaja. Samassa yhteydessä pidetyssä ensimmäisessä työpajatyötyyppisessä aivoriihessä, "aivomyrskyssä", hallitus kirjasi niitä asioita joissa Ystean on jo tänä päivänä hyvä (vahvuudet) ja niitä joita ei vielä riittävän hyvin hallita (heikkoudet). Skenaariotyöskentelyn avulla kurkistettiin vuoteen 2020. Mitä mahdollisuuksia ja uhkia on näköpiirissä ammattiyhdistysliikkeen, työmarkkinaedunvalvonnan ja yhteiskunnallisen tilanteen osalta. Taivaanranta näytti osin pelottavankin synkältä.

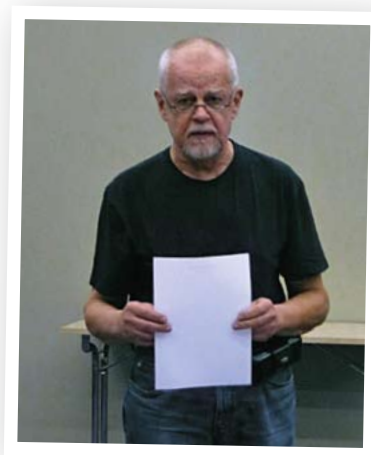
Strategiahanke toteutetaan vuosina 2010 ja 2011 hallituksen ja työväliökunnan suunnitteluseminaareissa ja kokouksissa. Hankkeen vastava vastaa kirjoitustyöstä ja kevät- ja syyskokouksissa jäsenille raportoidaan strategiahankkeen edistymisestä. Strategiatyön kuluessa valmistuu pitkän aikavälin suunnitelma joka sisältää: arvot, toiminta-ajatusten, vision ja strategiset painopistealueet. Tuo strateginen asiakirja tuodaan YSTE-

An 30-vuotisjuhlavuoden 2011 syyskokouksen vahvistettavaksi. Näin viitoitamme toimintamme seuraavaksi kymmenvuotiskaudeksi.

Emme aloita nollapisteestä

YSTEAn piirissä on aiemminkin pohdittu tähän liittyviä kysymyksiä. ERTOLla on oma strategiansa ja ERTOn asiantuntijoita tulemme käyttämään tukenamme määriteltäessä YSTEAn paikkaa ertolaisessa yhdistysperheessä. Mikä on YSTEAn erityislaatu ay-kentässä ja yhteiskunnassa selviää tämän strategiaprosessin myötä. Koen henkilökohtaisena haasteena tämän hankkeen vetämisen ja siinä minua auttaa usko YSTEAn kykyyn vastata ajan tuomiin haasteisiin, ja voimia antaa kestävä ja hyvä ihmissuhde!

Heimo Liimatainen
Strategiahankkeen vetäjä

Yhtä juhlaa

Turva perustettiin Tampereella jo sata vuotta sitten. Paljon on virrannut vettä Tammerkoskessa sen jälkeen, kun jo viime vuosisadan alussa pirkanmaalaiset alkoivat suunnitella yhteisen työväen paloapuyhdistyksen perustamista.

Korvaukset on aina maksettu – vaikka keräysvaroin

Ajatus oman paloapuyhdistyksen perustamista Tampereelle virisi jo 1900-luvun alkuvuosina. Hämäläiset ovat tunnetusti hitaita, joten vasta vuoden 1910 aikana saatiin perustava kokous koolle ja uudelle yhdistykselle laadittiin säännöt. Toiminta lähti käyntiin, vaikkakin ensimmäisessä toimintakertomuksessa voitiin todeta, että yhdistyksellä ei ole rahahuolia siitä yksinkertaisesta syystä, että rahaa ei ole.

Ensimmäinen suuri koettelemus vahinkokorvausten maksussa oli Lahden työväentalon palo vuonna 1911. Korvaukset saatiin maksettua, mutta tätä varten jouduttiin ottamaan lainaa ja järjestämään ylimääräinen varainkeräys.

Toiminta laajeni hämäläisestä paloapuyhdistyksestä koko valtakuntaan jo ensimmäisen toimintavuosikymmenen aikana. Yrityksen nimi alkoi muistuttaa nykyistä vuoden 1934 muutoksesta, kun nimeksi tuli Työväen Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva. 1950-luvulla alettiin harkita palovakuutusten lisäksi muidenkin vakuutus tuotteiden tar-

joamista. Ensimmäisenä valikoimaan otettiin tapaturmavakuutukset ja hie-man myöhemmin myös koti- ja huvilavakuutukset. Turva alkoi vakuuttaa autoja vasta vuonna 1963.

Yhteistyötä ammattiliittojen kanssa on tehty jo vuosikymmenien ajan. Ja nämä hyvät suhteet ammattiliittoihin olivat tarpeen, kun 1990-luvun lama koetteli myös Turvaa. Silloin yhteistyökumppaneiksi saatiin Tapiola-ryhmä ja joukko SAK:laisia ammattiliittoja sekä työväenyhdistyksiä. Näistä yhteistyökumppaneista tuli Turvan takuupääoman omistajia.

Turvan juhluvuosi 2010 ja uusi jäsenetu

Voit lukea lisää Turvan juhluvuodesta ja Turvan tarinasta internetsivuiltamme klikkaamalla etusivun ”Koko vuosi yhtä juhlaa” -banneria. Juhlavuoden Nallegalleria esittelee Turvan asiakkaiden omia rakkaita nalleja. Käy lukemassa nalletarinat ja jätä oma tarinasi – voit voittaa nallepalkinnon. Nallegallerian osoite on www.nallegalleria.fi.

Turva myöntää 100-vuotisjuhlan

kunniaksi STTK:laisten liittojen jäsenille liikennevakuutukseen jatkuvan 3 % liittoalennuksen. Alennus tulee voimaan uusille asiakkaille 1.1.2010 jälkeen tehtyihin vakuutus sopimuksiin. Turvan vanhoille asiakkaille etu tulee voimaan automaattisesti vuoden 2010 aikana vakuutuskauden vaihtuessa. Jäsenetu koskee yksityiskäytössä olevia henkilö- ja pakettiautoja. Etu koskee myös perheenjäseniä.

Yhteistyö tuo etuja

Ystean jäsenenä saat 9 % jäsenalennusta kotivakuutuksesta sekä vapaaehtoisista auto- ja henkilövakuutuksista. Tämän lisäksi saat 5 %:n omistaja-asiakkaan alennuksen heti ensimmäisestä vuodesta lähtien, jos otat Turvasta koti- tai liikennevakuutuksen.

Soita puhelinpalveluumme 01019 5110 ja kysy lisää eduistasi Turvassa.

Lisätietoja Turvan vakuutuksista internetistä www.turva.fi.

Turva/Kati Iharanta

Teksti ja kuvat: Reijo Partanen

Hyvää elämää Sunnen kodissa

Lunta tuiskuttaa auton ikkunaan kun keula osoittaa kohti Kuopiota. Olen sopinut tapaamisen Sunnen kodin johtajan Tuomo Roivaisen kanssa ja yritän ajaa talvikelissä rajoitusten mukaan, vaikka tiedän olevani hieman myöhässä. Laitan tekstiviestin matkalta ja pahoittelen aikataulun pettämistä. Saavun perille Kuopion rautatieaseman ja linja-autoaseman kupeeseen muutaman minuutin myöhässä ja Tuomo ottaa minut jämakällä kädenpuristuksella vastaan. Olen saapunut vierailulle Sunnen kotiin, joka on vuonna 1992 perustettu yksityinen vanhusten palvelukoti.

Kahvikupin ääressä Tuomo kertoo kuinka yritystoiminta sai alkunsa ja visioi myös vanhustyön tulevaisuutta. Yksityinen vanhusten palvelukoti täydentää kunnan tarjoamia vanhustenhoitopalveluja ja Sunnen koti on perheyritys, joka on laajentunut vuosien saatossa kahteen vierekkäiseen kiinteistöön ja asukasmäärä on noussut toiminnan laajentuessa seitsemästä 36:een. Sunnen kodissa asutaan kodinomaisesti ja viihtyisästi ja ympärivuorokautinen huolenpito sisältää erilaista viriketoimintaa asukkaiden kunnan ja halukkuuden mukaan. Omaiset osallistuvat hoitoon ak-

*Toimitusjohtaja Tuomo Roivainen
ja SHQS-sertifikaatti*

*Sirkka Roivainen
työn touhussa*

Kirsi Roivainen

tiivisesti ja vuosittaiset asukaskyselyt, omaisten illat ja juhlat ovat tärkeä osa Sunnen kodin toimintaa.

Yhteistyö omaisten ja läheisten kanssa on tärkeää

Sunnen kodissa henkilökunta on moniammatillista, ja vaihtuvuus on vähäistä. Asukkaiden viihtyvyys ja palvelujen laatu onkin ensiarvoisen tärkeää ja näitä seurataan päivittäisellä havainnoinnilla, hoitokokouksilla sekä omaistyytyväisyyskyselyillä. Sunnen koti onkin saanut SHQS-kriteeristön mukaisen laaduntunnustuksen kesäkuussa 2009. Kyseessä on kansainvälisiin vaatimuksiin pohjautuva sosiaali- ja terveyspalveluiden laatuohjelma, jossa arvioidaan muun muassa hyvää hoitokäytäntöä.

Sunnen kodissa on henkilökuntaa 25–31 ja koska kyseessä on tehostettu asukaspalvelu, Aluehallintovirasto valvoo henkilökunnan määrää. Sunnen kodin henkilökunnasta suurin osa on lähihoitajia (yhteensä 16) Lisäksi on kaksi sairaanhoitajaa, kotiaavustaja, lähiavustaja, kolme hoitoapulais-ta/siivoojaa ja kolme keittiötyöntekijää. Opiskelijoiden ja harjoittelijoiden osuus täydentää osaltaan moniammatillista henkilökuntaa.

Asukkaiden keski-ikä on vähän yli 80, vanhimman asukkaan ollessa 92-vuotias. Suurimmalle osalle asukkaista on myönnetty kunnan maksusitoumus ja mukana on myös itse maksavia asukkaita. Asukkaat tulevat Sunnen kotiin pääasiassa Kuopion kaupungin Kuvake-työryhmän kautta. Ku-

vake-tiimi selvittää palveluasumispaikan hakijan tilanteen ja tuen tarpeen yhdessä hakijan kanssa.

Sunnen koti on perheyrittys

Yksityistä Sunnen kotia vetävä toimitusjohtaja Tuomo Roivainen osallistuu myös hoitotyöhön yhdessä vaimonsa Kirsin kanssa. Tämä on näkynyt toiminnan johtamisen ohella muun muassa henkilöstön sairauslomien paikkaamisella. Kuntien taloustilanne ja voimassa olevat henkilöstön palkkaratkaisut vaikuttavat yleisestikin yksityiseen palveluntuotantoon siten, että laadukkaille palveluille on asetettava kilpailukykyinen hinta. Tuomo mainitsee, että henkilöstökulujen osuus toiminnasta on yli 67 prosenttia. Kuopiossakin on useita yksityisiä perheyri-

tyksiä ja niiden verkostoituminen on yksi merkittävä kilpailuetu verrattuna kaupungin tuottamaan vanhusten palvelutuotantoon. Perheyritysten toiminnan pitkäjänteinen edellytys onkin, että kaupunki tekisi omia palvelusuunnitelmiaan pitkällä tähtäyksellä ja siten turvaisi yritysten pitkäjänteisen toiminnan. Nykyiset palvelusopimukset ovat voimassa vuoden 2010 loppuun ja jatkossa Sunnen kodinkin on suunniteltava palveluntarjontansa useaksi vuodeksi eteenpäin. Tuomo kertoo, että kuntien taloustilanne ja tulevat palkkatarkistukset ovat avainasemassa toiminnan turvaamisessa ja kehittämisessä.

Palvelujen tarve kasvaa

Vuosien varrella hoitajien ammat-

tiosaaminen on kehittynyt ja koulutusajat pidentyneet. Vastaavasti AVI eli aluehallintovirasto (entinen lääninhallitus) ja kaupunki valvovat aktiivisemmin toimintaa ja omaiset osallistuvat enemmän hoitoon. Yksityisen palveluntuottajan kannalta laatu järjestelmä on merkittävä kilpailuetu ja tässäkin mielessä Sunnen koti tarjoaa hyvän vanhuuden asukkaalleen. Yksityisen vanhustenpalveluiden tulevaisuudesta kysyessäni Tuomo mainitsee että ikärakenne-ennusteet eivät ole niin huolestuttavia kuin julkisudessa on annettu ymmärtää. Kuitenkin palvelujen tarve tulee kasvamaan, ja hän kokee, että yksityiset toimijat tarjoavat kuitenkin taloudellisesti ja laadullisesti paremmat palvelut kuin useimmat kunnat.

Iltapäivä alkaa olla jo pitkällä ja Tuomolla alkaa seuraava palaveri piakkoin. Menemme vielä kierrokselle Sunnen kodin molempiin taloihin ja katsellessani leppoosaa ilmapiiriä totean, että itsekin voisin kuvitella asuvani täällä. Tosin vielä on muutama vuosikymmen työelämää jäljellä ja sitten pitäisi vielä löytää sellainen kunta, joka suostuu panostamaan vanhustyön laatuun ja hyvinvointiin myöntämällä minulle maksusitoumus. Kierroksen lopussa huomaan, että Tuomon vaimo Kirsi jakaa lääkkeitä dosetteihin ja vähän myöhemmin Tuomo esittelee myös keittiötilat, jossa hänen äitinsä Sirkka touhuaa astioiden kanssa. Ihanteellinen perheyritys siis.

Teksti: Kristiina Ahonen
Kuvat: Elämäntapaliitto

ENTINEN HUUMEIDENKÄYTTÄJÄ: *Alaspäin pääsee aina, ylös meno se vasta vaikeaa on*

Entinen huumeidenkäyttäjä Jouko on ollut seitsemän vuotta raittiina, mutta pelkää repsahdusta edelleen. Hän pitää hyvänä, että huumeista voidaan puhua ilman hysteriaa.

Entinen huumeidenkäyttäjä Jouko sanoo, että huumeikaupassa on vain riippuvaisia ja uhreja. Kuvan henkilöt eivät liity juttuun.

Jouko (43) käytti huumeita 21 vuotta. Hän aloitti käytön 15-vuotiaana rankan murrosiän ja perheväkivalan seurauksena.

”70-luvulla puhuttiin yleisesti ta-
junnanlaajennusideologiasta. Sitä piti kokeilla. Lisäksi kokemani perheväkivalta vain lisäsi huumeiden käyttöäni. Mitä enemmän hakattiin, sitä enemmän vedin aineita.”

Jouko tyrmää ajatuksen siitä, että huumeet olisivat vain köyhien tai ko-
vaosaisten perheiden ongelma. Hänenkin perheensä oli keskitasoista paremmin toimeentuleva.

Jouko hämmästelee huumeita käyttävien nuorten vanhempien reaktiota: pakkohoitoon vaan.

”Vanhemmat eivät tunnu ymmärtävän, että päihdeongelma on koko perheen sairaus. Ei pakkohoidossa parannuta. Siellä voidaan korkeintaan päästä eroon fyysisestä riippuvuudesta. Pitäisi pohtia ennemminkin syitä ja seurauksia, mistä huumeiden käyttö johtuu ja mitä ongelmia perheessä on.”

”Yleensä huumeita aletaan vetää jonkin syyn takia. Lapsi tai nuori saattaa olla ongelmaisen perheen ainoa terve jäsen, koska hän oirehtii vetämällä kamaa. Ne muuthan

on paljon sairaampia, jos eivät reagoi. Riippuvuus on paljolti ympäristön tuote; paikat ja tilanne vaikuttavat.”

Raitistumisia ja repsahduksia

Jouko lähti 16-vuotiaana kotielämänsä ongelmia pakoon merille ja seilasi pitkään etupäässä rannikkolaivoissa. Sen jälkeen hän teki myyntityötä ja ravintola-alan töitä mm. baarimestarina. Välissä oli lyhyitä raittiita jaksoja, joiden aikana Jouko laittoi asiansa kuntoon, hankki työpaikan ja asunon. Sitten asiat luisuivat käsistä ja kaikki repsahti jälleen.

Jouko sanookin, ettei elämässä mikään ole pysyvää, vaan tärkeintä on, että se pysyy hallinnassa. Hän on nyt tyytyväinen elämäänsä, koska menee tasaisen hyvin. Hän elää avoliitossa ja toinen lapsi on tulossa. Edellisestä liitostaan hänellä on yksi lapsi. Tällä hetkellä hän tekee päihdetyötä huumeiden käyttäjien parissa.

”Työ on tosi rankkaa, neljän tunnin vuoron jälkeen olen ihan puhki. Haluan kuitenkin tehdä tätä työtä, koska tiedän asiasta niin paljon ja puhun käyttäjien kanssa samaa kieltä.”

Tupakka ja kahvi ovat nykyään Joukon käyttämät kovimmat aineet.

Raitistuminen ei kuitenkaan ole ollut helppoa, se on vaatinut paljon ajattelua ja oman itsensä kohtaamista. Jouko myöntää huumeriippuvuuden olevan mielen sairaus ja osa häntä eikä asiaa voi unohtaa kokonaan milloinkaan. Jouko käy edelleen NA:n (Nimettömät Narkomaanit) keskusteluryhmissä.

”Jos tunnustaisin parantuneeni, niin mitä tekisin? Menisin tietysti kaljalle juhlistamaan sitä, mutta sehän olisi sairauden toteuttamista. Tässä on koko asian paradoksi.”

”Nöyrä on oltava. Elämäni suurin työ on ollut raitistuminen ja raittiina oleminen. Huumemaailmassa sitä vain on, se on niin helppoa. Alaspäin pääsee aina, ylös meno se vasta vaikeaa on. Jos olisin tiennyt, miten vaikeaa raitistuminen on, en tiedä olisinko jaksanut lähteä siihen.”

”Olin dumpannut murrosiän alas aineilla. Lopettamisen jälkeen tuli tosi vaikeaa, kun yhtä aikaa tuli päälle menetetty murrosikä ja keski-ikänsä kriisi.”

Jouko ei halua olla mikään malliraitistunut entinen narkkari. Hän muistuttaa, että yhtä totuutta ei ole ja että kaikkien käyttäjien ja entisten käyttäjien kokemukset ja tarinat ovat

erilaisia. Samoin ei ole olemassa mitään yhtä tietä raitistumiseen.

Hepatiitit ja muistikatkoksia

Raitistumiseen johti Joukon halu elää kauniisti ja eettisesti. Hän joutui huumeiden käytön seurauksena onnettomuuksiin, hänellä oli useita tajuttomuus- ja muistinmenetyiskohtauksia sekä yliannostuksia. Erään yliannostuksen seurauksena hänellä oli kahden kuukauden mittainen muistikatko: syksyllä herätessä oli edellinen muistikuva kesältä.

Välillä Jouko ei osannut kaupasta takaisin kotiin, koska hän ei muistanut enää missä se oli. Toisaalta aina ei ollut kotia, mihin mennä. Hänellä oli eriasteisia sekavuustiloja ja hän sairasti C- ja B-hepatiitit.

”Ymmärsin kuolevani johonkin loukkoon, jos jatkaisin entiseen malliin. En halunnut elää enkä kuolla sitten. Menin surffilautaan (=ensisuoja), josta alkoi erilaisten hoitolaitosten kierre.”

Jouko ei anna kiitosta viranomaisille ja nimittää heitä paperinpyörittäjiksi, jotka eivät kerro ihmiselle mitään siitä, missä mennään. Työelämään ja koulutukseen pääsy on ollut todella vaikeaa.

”Sossu-Kela-työkkäri on varsinainen bermudan kolmio. Se peli on vai-

keaa selväpäisellekin, saati sitten päihdeongelmaiselle. Toipuminen on tehty lähes mahdottomaksi. Kaikenlaiset karenssiajat ajavat ihmisen epätoivon partaalle.”

Jouko on tulevaisuuden suhteen optimistinen. Vaikka repsahduksen pelko häilyy koko ajan taustalla, hän uskoo tähän päivään ja tulevaisuu-

Kannabis on maailman yleisin laiton päihde. Kuva: wikimedia

teen eikä jaksaa miettiä menneisyytään liiaksi.

Alkoholi kovin huume Suomessa

Kannabista Jouko ei pidä kovin pahana, sillä hänen mielestään se ei ole terveydellinen ongelma. Hän ei kuitenkaan suosittele sen käyttöä kenellekään. Kannabiksen laillistamista ajavia henkilöitä hän nimittää rehupäiksi tai höpöheinäjengiksi, joita ei voi ottaa kovin vakavasti.

Joukon mielestä kannabis on huume, vaikkakin harmittomampi kuin alkoholi. Hän kertoo esimerkin ystävästään, joka käytti kannabista ja yritti samaan aikaan opiskella yliopistossa. Kaveri kävi uskollisesti luennoilla 3–4 vuotta ja huomasi vasta sitten, ettei tajunnut yhtään mitään. Kaveri lopetti kannabiksen käytön ja alkoi ymmärtää luennot muutaman kuukauden kuluttua.

”En tiedä yhtään käyttäjää, joka polttaisi vain pilveä. Huumeaineet ovat marginaalissa. Alkoholi on todellinen kova huume, se aiheuttaa eniten kuolemia ja ongelmia Suomessa.”

Jouko kannattaa alkoholista ja suomensäisistä huumeista puhumista, sillä ne ovat hänestä pelottavimmat ongelmat. Hän antaa kiitosta nykypäihdetyön moniammatilliselle osaa-

Huumeiden käytöllä on seurauksia ei vain omaan terveyteen, vaan myös kehitys- ja ihmisoikeuskysymyksiin globaalisti. Lisätietoa aiheesta: www.huumaa.net

miselle ja järkevälle suhtautumiselle. Jouko muistelee kauhulla 70-luvun hysteerisyyttä, jolloin saattoi joutua kolmeksi vuorokaudeksi putkaan pelkäästä ruiskujen hallussapidosta.

”Huumeet ovat täällä ja niistä on voitava keskustella panikoimatta.”

Huumekaupassa kaikki ovat uhreja

Jouko ei näe eroa lääkärin myöntämällä pillerillä ja kadulta ostetulla jauhepussilla. Hänestä yhteiskuntamme on liian medikalisoitunut, sillä vai- vaan kuin vaivaan tuputetaan pille- reitä ja ihmisistä tehdään siten riip- puvaisia.

”Lääkkeet eivät paranna riippu- vuutta, sillä siinähan vain riippuvuu- den kohde muuttuu. Toisaalta on kui- tenkin parempi, että narkkareita pide- tään hengissä, kuin että niitä kuolisi kuin kärpäsiä.”

Jouko on itse käyttänyt kaikkea mahdollista sekaisin. Sitä on käytet- ty, mitä käsiin on saatu. Amfetamiini, opiaatit, kokaiini, synteettiset, ki- pulälääkkeet, LSD ja muut ovat hänelle tuttuja. Jos mitään muuta ei ole ollut saatavilla, on menty kaljalle.

Huumeita käyttäessään hän ei ole ajatellut huumeikaupan koko ketjua, käyttö ei ole ollut moraalinen eikä eet- tinen valinta. Jouko sanookin huumei-

den käyttäjien elämän pyörivän pie- nissä piireissä ja oman navan ympäril- lä. Mielessä on vain omat kokemukset ja huoli seuraavasta annoksesta.

”Huumeekaupassa ei ole voittajia tai rikkaita diilereitä elokuvien malliin, vaan kaikki ovat uhreja. Toisten riip- puvuus vain on suurempi kuin tois- ten.”

Haastateltavan nimi on muutettu.

Eläkkeelle nyt vai heti

Teksti: Leo Turunen

Viime ajat on käyty kädenvään-
töä eläkkeistä. Eläkerahastot
paisuvat, mutta eläkkeelle ei
ihmisiä saisi päästää. Yhteiskunta ei
kestä sitä. Valtion rahojen ylin suun-
nittelija Raimo Sailas, joka piakkoin
on jäämässä eläkkeelle, luki madonlu-
vut eläkkeille. Työajan pidentäminen
ei kolmella vuodella riitä. Muu ei au-
ta kuin eläkeiän nosto ja työttömyys-
putken katkaisu.

Järkevimmän puheenvuoron on
käyttänyt STTK:n puheenjohtaja Mik-
ko Mäenpää. Hän painotti, ettei vielä
tiedetä, miten nyt tehdyt toimenpiteet
vaikuttavat. Otetaan aikalisiä ja lisätään
työpaikoille hyvinvointia.

Eläkeikä pähkällä ja työryhmissäkin

Eläkeiän nostosta ei päästy yksimie-
lisyteen, mutta työelämäryhmä an-
toi lausuntonsa yksimielisesti. Lehti-
tietojen mukaan ryhmä ehdotti, että
työpaikkojen toiminnalla, työsuoje-
lulla ja työterveyshuollon kehittämi-
sellä saataisiin aikaan työuran piden-
tyminen.

Erityinen painopiste olisi työter-
veydessä. Työterveyslääkäreitä koulu-
tetaan ja sen saatavuus varmistetaan.
Meidän jokaisen työterveyttä seura-

taan tarkastuksin, joita on 1–3 vuoden
välein. Kustannukset maksaa suurim-
malta osin KELA.

Uutena juttuna olisi osa-aikalisä.
Osa-aikalisää maksettaisiin osa-aikatyö-
hön siirtyvälle työntekijälle, jos työn-
antaja palkkaa työttömän osa-aikaisen
tilalle. Tietenkin kaikkea tätä katsasta-
maan luotaisiin uusi laitos Työhyvin-
voinnin Palvelukeskus, joka tekisi tut-
kimuksia ja antaisi ohjeita.

Työryhmä pähkäili johtamista työ-
paikoilla, työttömien työkyvyn ylläpi-
tämistä ja työpaikkojen yhteistoimin-
taa. Näihin löytyi oivia ideoita. Kyllä
työryhmän esitykset aivan järkeen-
käyviltä tuntuvat. Itsekin olen näh-
nyt monta työntekijää, jotka ovat työ-
kyvyttömyyden ja eläkkeen välimaas-
tossa. Se tuntuu aina kohtuuttomalta,
kun kukaan ei vastaa mistään ja ihmi-
nen on aivan rampa. Saas nähdä, mi-
ten työryhmän tulokset tulevat työpai-
kalle asti, ne kun tahtovat jäädä sinne
jonnekin. Kun sitä rahan ottajaa on sii-
nä välissä monta, kuten ne ulkomaalai-
set rahastosijoittajat, jotka omistavat
suomalaisen työterveyshuollon.

Vettä ja näkkäriä

Työryhmä kiinnittää huomion nuor-
ten jatkokouluun pääsemiseen ja siel-

tä sitten työhön. Vaikka Raimo Sai-
las kuinka uhittelee, ettei tämä tähän
kuulu, niin kuuluuhan se. Jos nuori
ei pääse työhön, hän eläköityy nope-
asti. Se näkyy jo kotipaikkakunnalla-
ni, jossa nuorisotyöttömiä on jo puo-
let nuorista.

Itsekin ajattelin tuossa jokin aika
sitten, että voisi sitä vielä muutaman
vuoden olla työssä ja sitten jäädä elä-
kkeelle. Kun ensimmäiset jutut työajan
pidentämistarpeesta tulivat, ajattelin,
että olisin sitten vielä vuoden lisää-
kin työssä ikään kuin yhteiskuntatal-
koissa. Mutta sitten työpaikka muut-
ti kauaksi, palkka laski ja muutenkin
työelämä tuntui oudolta ja sitten on
nuorten työttömyys ja vielä tämä elä-
keiän pidentämien, niin eiköhän täs-
sä jäädä heti, kun on ensimmäinen
mahdollisuus. Eletään sitten vedellä
ja näkkileivällä.

Yksi juttu näissä keskusteluissa on
hyvä: tuossa vähän aikaa sitten oli tun-
ne, että raha kasvaa puussa, se vaan
tulee jostain. Nyt työnteko on se jo-
ka kannattaa, jopa niin paljon, että
koko hyvinvointiyhteiskunta menee
nurin, mikäli ihmiset eivät tee töitä
ja pitkään.

Tulossa Erton jäsenpäivä

Ertolaiset yhdistykset ja Helsinki-Uusimaan aluejärjestö järjestävät yhdessä Helsinki-Uusimaan alueen jäsenille jäsentapahtuman lauantaina 14.8.2010 Helsingissä, Suomenlinnassa.

Jäsentapahtuma on alueellinen tapahtuma ja vain jäsenille. Ohjelmassa on lounas, luentoja, iltapäiväkahvit, tutustumista Suomenlinnaan ja illalla soittaa bändi hyvää musiikkia. Tarkempi ohjelma, aikataulu ja ilmoittautumisohjeet tulevat myöhemmin. Seuraa nettisivuja!

Senioriohjelmaa

Ystea tulee järjestämään mielekästä toimintaa seniorijäsenilleen ja saa puolestaan käyttöönsä näiden kokemuksen ay-toiminnasta.

Hallitus on asettanut toimintaa suunnittelemaan ja toteuttamaan seniorityöryhmän.

Lue Ystea-lehteä ja Ystean nettisivuja!

Tervetuloa nallegalleriaan!

Meidän kaikkien elämään on joskus kuulunut nalle. Mikä on sinun nallesi tarina?

Lähetä oman nallesi kuva osoitteeseen www.nallegalleria.fi ja kerro meille sen tarina. Tai selaa muiden lähettämiä kuvia ja tarinoita ja äänestä mieluisinta. Eniten ääniä saanut voittaa joka kuukausi jättinallen! Jättinallen voit voittaa myös kuukausiarvonnassamme.

Nalle tuo turvaa. Ja niin tuovat myös Turvan vakuutukset. Hoida lomat ja koko perheen vakuutukset kerralla kuntoon meillä.

 turva
Hymyile, olet Turvassa.

Hei henkilöstön edustaja!

Luottamusmies, varaluottamusmies tai yhdyshenkilö!

Teemme yhteisen seminaariristeilyn syyskuussa. Ajankohtaista työmarkkina-asiaa, työehtosopimusten soveltamista, jaksamista lisäävää virkistystä ja verkostoitumista!

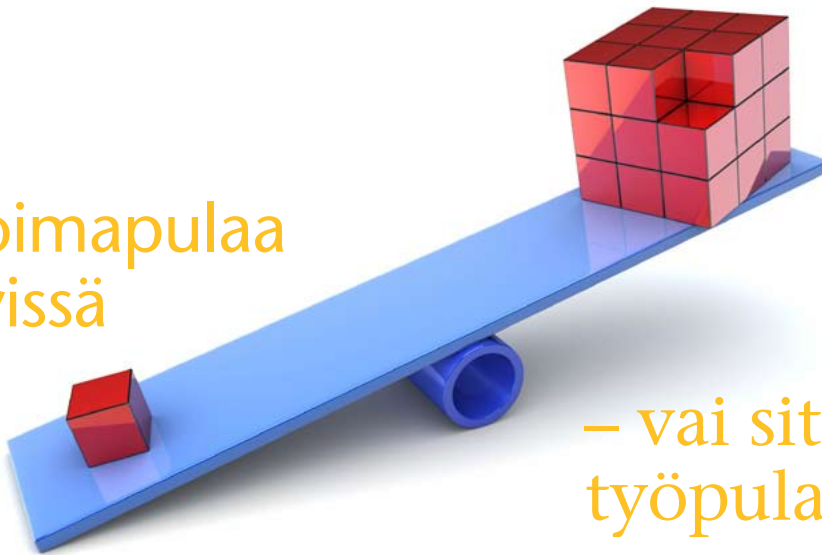
Aloitamme lauantaina 18.9. klo 15 Viking Linen terminaalissa Mariella-laivalla, jolla risteilemme Tukholmaan. Paluu-aika Helsinkiin on maanantaina 20.9 klo 9.55. Ohjelma, majoitus laivalla ja ruokailut ovat Sinulle maksuttomia.

Lähetämme kutsun ja tarkemmat ohjelmatiedot kevään aikana. Seuraa myös YSTEAn [www-sivuja](http://www.ystea.fi).

Merkitse aika kalenteriisi jo nyt!

Näkemisiin
Sirkku Mutru
sirkku.mutru@erto.fi

Työvoimapulaa näkyvissä

– vai sittenkin työpula?

Suurten ikäluokkien eläköitymisen seurausten pohtiminen on julkisessa keskustelussa varsin yleistä. Seurausten arvellaan olevan tuntuja ja koskevan monia elämäntilanteita. Useimmin seurausten arvellaan olevan negatiivisia. Hoidon ja hoivan tarve tulee kasvamaan, laitospaikkojakin tarvitaan lisää kun eläköityvät henkilöt vanhenevat. Tästä vallitsee melkoinen yksimielisyys. Toisaalta nyt eläköityvät ovat edellisiin sukupolviin verrattuna varsin tervettä ja kyvykästä väkeä. He ovat oppineet käyttämään tietotekniikkaa hyväkseen ja harrastusmahdollisuudet ovat moninaiset. Puhutaankin supersukupolvesta, kun nuorekkaat kuusikymppiset työhuolien jäätyä taakse rynnistävät sankoin joukoin harrastuksiin ja täyttävät kulttuurilaitokset. He ovat myös korvaamaton apu seuraavalle sukupolvelle, kun voivat auttaa lastensa perheissä ja hoitaa lapsenlapsiaan.

Maahanmuuttajat avuksi?

Työvoiman kysynnän kannalta positiivisena seurauksena eläköitymisestä puhuessa esiintyy työvoimapulan mahdollisuus. On jopa kauhisteltu, mistä saadaan korvaava työvoima? Syntyvyys ei ole kasvussa, pikemminkin päinvastoin, kun mukavuudenhaluiset ja itsekkäät nuoret siirtävät lapsenteon mahdollisimman myöhäiseen vaiheeseen, jotta he saisivat nauttia lapsettoman nuorenparin menevästä city-elämäntyylistä ilman että lahkeessa roikkuu joku taapero vaatimassa

huomiota ja hoitoa. Toisaalta on varmistettava työpaikan pysyvyys, eikä mammalomalle jäävää katsota suopein silmin. Uraputki on helposti katkolla. Miehillä ei tätä ongelmaa ole – tietenkään. Työperäinen maahanmuutto on toinen ratkaisu työvoimapulaan. Ajatellaan, että Euroopasta ja kauempaaakin tänne tullaan suurin joukoin rakentamaan suomalaista hyvinvointia. Onhan meillä tarjolla tilaa. On metsiä ja peltoja, järviä ja saaria, joista valita paikkaa somalle omalle talolle. Ilmasto on kieltämättä ”haastava” mutta lumityöthän ovat eksoottinen lisä. Työpaikkoja ei tosin haja-asutusalueilla ole, mutta ainahan voi aluksi muuttaa viihtyisään laatikkotalolähiöön, missä muutkin ihmiset ovat. Kukapa yksin metsän keskellä viihtyisi?

Kuka hoitaa?

Hoivan ja hoidon tarve kasvaa koko ajan. Kysynkin, kasvaako hoivan ja hoidon tarjonta? Epäilen, että uusia virkoja ja työpaikkoja ei synny samaa tahtia kuin niiden tarve kasvaa. Varsinkin julkiselle sektorille ei työpaikkoja synny ja nykyisetkin ovat vaarassa. Kun neljä henkilöä eläköityy, tilalle otetaan korkeintaan kaksi ja niistäkin toinen pätkätyösuhteeseen. Tässä ovat business-ihmiset huomanneet oivan markkinaraon. Perustetaan siis yksityinen hoito- ja hoivalaitos, josta saa kovalla valuutalla erityispalveluja, jotka räätälöidään juuri maksajalle sopiviksi. Julkisia terveyspalveluja parjataan. Julkisia terveyspalveluja parjataan. Julkisia terveyspalveluja parjataan. Julkisia terveyspalveluja parjataan. Julkisia terveyspalveluja parjataan.

Kaikki on hyvin siihen saakka, kunnes eteen tulee isomman leikkauksen tai muun pitkäaikaisen sairaanhoidon tarve. Silloin hipsitään äkkiä takaisin terveyskeskukseen ja keskussairaalan parinkymmen euron hoitopäivämaksu on arvossaan. On näkyvissä esimerkkejä joissa yksityisellä terveyspalvelualalla työvoima ostetaan mahdollisimman halvalla, kun sitä on yllin kyllin tarjolla. Työehdot ovat palvelualoilla heikkomat kuin muilla aloilla. Pyritäänkin pois ”kalliista” yksityisen terveyspalvelualan tai sosiaalipalvelualan työehtosopimuksesta. Näin markkinatalous toimii ja työvoimakustannukset pysyvät kurissa ja voitot siedettävällä tasolla.

Trendikäs perushoitaja?

Pelkäänpä, että työvoimapula tulee koskemaan hyvin harvoja aloja. Työpula sen sijaan jatkuu ja voimistuu. Työvoiman tarjonta ja kysyntä kohtaa entistä heikommin. Nuoret haluaisivat mielusti ITC-tehtäviin ”sisälöntuottajiksi” tai muihin trendikkäisiin ammatteihin. Tulee huutava pula muun muassa pätevästä perushoitajista. Kuntien virat vähenevät ja muuttuvat ketjutetuiksi pätkätöiksi. Koko ajan lisääntyvään hoidon ja hoivan tarpeeseen vastaa koko ajan vähenevä ja uupuva henkilökunta.

Toivon hartaasti, että olen väärässä.

Matti Ojamo

LOMATUKI

YSTEAn lomatuon myöntämisperusteet

Kuka voi hakea lomatuokea

- YSTEAn jäsen, joka on ollut jäsenenä vähintään puoli vuotta ja jonka jäsenmaksut on maksettu tai joka on saanut ERTO:n hallituksen myöntämän jäsenmaksuvapautuksen
- vapaaajaset
- myös työttömät ovat oikeutettuja hakemaan lomatuokea
- opiskelijajäsen ei voi hakea lomatuokea

Miten haetaan

- lähetetään hakemus YSTEAn hallitukselle/ lomatuokivastaavalle
- hakulomake on YSTEAn nettisivulla
- lomakkeen voi myös pyytää hallituksen jäseniltä, joiden tiedot ovat YSTEAn nettisivulla tai lomatuokivastaavalta
- haku aika on kolme kuukautta loman viettämisestä
- hakemukseen on liitettävä alkuperäiset tositteet
- puutteellisesti täytettyjä hakemuksia ei käsitellä
- hylätyt hakemukset palautetaan liitteineen

Tuen myöntäminen

- lomatuoki on henkilökohtainen
- etusija on lomatuokea aikaisemmin saamattomilla
- ei perättäisinä vuosina samalle hakijalle
- ei myönnetä jo tuettuihin lomiin, esim. kuntoremonttiloma, yhdistysten omat lomaosakkeet ja -mokit, työnantajan tukemat vuokra-asunnot, omat lomaosakkeet
- hallitus myöntää tuen vuosittaisen määrärahan puitteissa, hakemusten saapumisjärjestyksessä

Millainen loma

- loma vietetään Suomessa, majoitus- tai matkailuliikkeessä
- loman pituus on 2–5 vrk yhtämittaisesti

Kuinka paljon

- tuki on 85 euroa, jos loman pituus on 5 vrk (5 yötä) tai enemmän
- tuki on 51 euroa, jos loman pituus on 3–4 vrk (3 yötä)
- tuki on 34 euroa, jos loman pituus on 2 vrk (2 yötä)
- tositteita on oltava vähintään edellä mainitun summan edestä

Muistathan täyttää lomatuokihakemuksen kaikki kohdat huolellisesti!

TARJOAMME ERTON JÄSENILLE

seuraavia etuja

Kylpylähotelli Sanissa ja

Aurinkokylpylä SaniFanissa Kalajoella.

Majoittuminen kylpylähotellissa:

Hinnat voimassa

1.1.–30.6.2010 ja 1.8.–31.12.2010

98 € / 2hh / vrk

120 € / perhe 2+1 / vrk

142 € / perhe / 2+2 / vrk

Lomapakettiin sisältyy majoitus Standard-huoneessa, aamiainen ja kylpylän allasosaston vapaa käyttö. Huoneisiin on mahdollista saada lapsille valmiiksi pedattuna 1–2 lisävuodetta. Varauksen yhteydessä mainittava tunnus "Erto". Lisämaksusta saatte käyttöönnne parvekkeellisen Superior -huoneen upealla merinäköalalla!

Majoittuminen SaniFanin saunallisessa huoneistossa tai rivitalohuoneessa seuraavin alennetuin hinnoin:

Talvihinnat 1.1.–31.5. ja 1.9.–31.12.2010

Kesähinnat 1.6.–31.8.2010

(etu ei ole voimassa 1.7.–31.7.)

	Talvi:	Kesä:
<i>Saunallinen huoneisto</i>		
2 henkilöä	75 € / vrk	110 € / vrk
4 henkilöä	105 € / vrk	155 € / vrk
<i>Rivitalohuone</i>		
2 henkilöä	68 € / vrk	105 € / vrk

Hintoihin sisältyy majoituksen lisäksi aamiainen ja kylpylän allasosaston vapaa käyttö. Osaan huoneista on saatavilla myös enintään 2 lisävuodetta hintaan 22 € / lisävuode!

Edullisesti Aurinkokylpylä SaniFaniin!

Jäsenkorttia näyttämällä saa -2 € alennusta kylpylälipun normaalihinnasta.

Yhteystiedot:

Kylpylä SaniFanin ja

Kylpylähotelli Sanin myyntipalvelu

puh. (08) 4692 500, myynti(at)hiekkasarkat.fi

Kutsu kevätkokoukseen

Yksityisen sosiaali- ja terveystalouden ammattilaiset YSTE ry:n sääntömääräinen kevätkokous

pidetään lauantaina 24.4.2010 klo 14.00 Kokoushotelli Rantapuistossa, Ramsinniementie 14, 00980 Helsinki.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen kevätkokoukselle määrittämät asiat eli vuoden 2009 toimintakertomus, tilinpäätös ja vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle ja muille tilivelvollisille.

Kokouksessa käsitellään myös jäsenten kokoukselle tekemät aloitteet, jotka on toimitettava kirjallisena puheenjohtaja Matti Ojamolalle, Jenkkapolku 30 F, 04420 Järvenpää tai matti.ojamo@erto.fi, 30 vuorokautta ennen kokousta. Kokousväelle on Helsingistä, Kiasman edestä bussikuljetus klo 10.30 kokouspaikkaan ja Ystean jäsenille myös kokouksen jälkeen Länsisatamaan.

Erton eri yhdistykset pitävät kevätkokouksensa samassa paikassa ja kokousväelle on yhteinen luento-osuus. Aloitamme lounaalla klo 11.00, luento-osuus alkaa klo 12.15 ja kokoukset klo 14.00. Iltapäiväkahvia saadaan klo 15.30 ja klo 16.00 lähtee bussi satamaan.

Aikataulu:

- 11.00 Lounas
- 12.15 Tapio Huttula, puheenjohtaja ERTO
- 13.00 Markku Salomaa, edunvalvontayksikön johtaja STTK
- 14.00 Kevätkokoukset
- 15.30 Iltapäiväkahvi
- 16.00 Bussikuljetus Länsisatamaan

Kokousohjelman jälkeen lähdemme laivaristeilylle Tallinaan. Laivaliput jaetaan kokouksen jälkeen kokoussalissa. M/S Star/SuperStar lähtee Helsingin Länsisatamasta klo

17.30 ja saapuu Tallinaan, D-terminaali klo 19.30. Tallinassa yövyimme Sokos Hotelli Virussa. Hotellista on varattu kahden hengen huoneet ja hintaan kuuluu aamiainen. Hotellin huonekortit jaetaan hotellin ala-aulassa klo 20 mennessä. Paluumatkalle lähdetään Tallinnan D-terminaalista M/S Starilla/SuperStarilla sunnuntaina 25.4. klo 14.00 ja Helsingin Länsisatamassa olemme klo 16.30.

Risteilylippuja on varattu 100 jäsenelle. Omavastuuna peritään 30 euroa, joka on maksettava viimeistään 19. maaliskuuta YSTE ry:n tilille, Sampo 800018-1382400. Maksamalla ajoissa jokainen varmistaa osallistumisensa risteilylle. Viitteeksi laittakaa "risteily/osallistujan nimi".

Sitovat ilmoittautumiset kokoukseen ja risteilylle viimeistään 19.3.2010 marjo.vierula@pp1.inet.fi tai iltaisin Marjo Vierulalle numeroon 044 526 0506. Ilmoittautumisen yhteydessä on kerrottava syntymäaika, osoite ja ruokarajoitukset sekä mahdolliset erityistarpeet kokoukseen liittyen ja myös huonekaveritoiveen voi esittää. Muistakaa ottaa passi mukaan. Jos tulee vain kokoukseen, pitää ilmoittautua 16. huhtikuuta mennessä.

Yhdistys maksaa jäsenten matkat kokoukseen edullisimman kulkuneuvon mukaan. Junaliput tilataan VR Yrityspalvelusta, p. 0307 23702 (ma-pe klo 9-16) tai yritysmyynti.helsinki@vr.fi, asiakasnumero 708743, koodi 0500. Bussiliput tilataan Kaleva Travel Oy:stä, p. 0205 615 564 (ma-pe klo 8-17) koodi YSTE/kevätkokous. Jos jäsen tulee lentäen, hänelle korvataan enintään bussi/junalipun hinta. Matkojen korvaamisen edellytys on, että jäsen on läsnä sekä luennolla että kokouksessa.

Tervetuloa!

Kevätkokouksen esityslista

Lauantaina 24.4.2010 klo 14.00
Kokoushotelli Rantapuisto,
Ramsinniementie 14, 00980 Helsinki

Käsiteltävät asiat

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
3. Kokouksen järjestäytyminen
 - 3.1 Valitaan kokoukselle puheenjohtaja
 - 3.2 Valitaan kokoukselle sihteeri
 - 3.3 Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa
 - 3.4 Valitaan kaksi äänenlaskijaa
4. Kokouksen menettelytapojen hyväksyminen
5. Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi
6. Jäsenten kokoukselle tekemät aloitteet
7. Hallituksen kertomus yhdistyksen toiminnasta 2009
8. Käsitellään tilikertomus ja tilintarkastajien lausunto vuoden 2009 tileistä, taloushoidosta sekä vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle ja muille tilivelvollisille
9. Päätetään toimenpiteistä, joihin tilinpäätös antaa aihetta
10. Ilmoitusasiat
11. Kokouksen päättäminen

Odotus

Odotan, odotan
joka hetki milloin
tulet luokseni,
milloin näen sinut.
Olet jossain, jossain kaukana, kaukana minusta.
Kysyn milloin, milloin näemme,
kohtaamme toisemme?
Kysymyksiä, kysymysten perään.
Kaipuuta, kaipuuta, ikävää.
Käsi halajaa toista kättä.
Tuoli tyhjillään vieressäni,
takki riippuu yksinään naulakossa.
Tunnit kuluvat, minuutit matelevat.
Päivä toisensa perään vain odottaen.
Et ollut tuossa linja-autossa,
juna ei tuonutkaan sinua.
Miksi, miksi on näin,
kulkeeko kelloni, aikani toisin päin.
Mielettöntä, lupasit tulla ja tiedät miten odotan.
Ei, tämä ei voi olla totta.
On tammikuu, istun linja-autossa sinua etsien.
Nyt muistan, haperoista aivosoluistani löydänkin lokeron.
Olet siinä, sinä jota odotin.
Olen varannut sinulle tuomisiakin ja ajatellut hyvinvointiasi.
Olen varannut sinulle laivamatkan.
Kevätkokoushan on huhtikuussa.
Muistathan sen.

Marjo Vierula

